

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óvra
Félóra
Negyedóra
Egy óra

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.

Főmunkatárs: DR. KIBÁLY PÉTER.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Hat hónapra 500 kr. Nagyobb terjedelmű a többes
hirdetéseknél alku szerinti jutányos aron vetetnek fel. Helyes-
den külön beiktatásért 20 kr.

Magyar ifju, magyar ifjakhoz.*)

A közoktatási miniszter bezáratta a budapesti egyetem körts állítólag megfenyegette az ifjúságot, hogy az egyetemet is bezárja... mert politizálnak; vagyis mert a hazájuk és nemzetükre szakadt ezen válságos viszonyok közt, a midőn a parlamenti többség az állam törvényeit nem tisztelve, nemcsak zavarba, hanem alkotmányra fennmaradása felől is kétségbe ejtette a nemzetet, — nem maradtak érintetlenül, hanem felakarták tiltakozó szavukat emelni annak demonstrálására, hogy ők is érzik a törvénytelen állapot veszedelmes voltát... ők a haza és nemzet jövőjének letéteményesei, tehát mint ilyeneknek joguk is van tiltakozni a jövő nemzedéket is érintő törvénytelen kormány-cselekmények ellen.

Bizony joguk van ehhez! — Mert ha az ifjúság gondolkodás nélkül **vak eszközzé** süjned, a milyennek a közoktatásügyi miniszter akarja a hazafiság és tettekre törekvés erénye nem felel ki benne... lehet tudományosan képzett nemzedék, de a Hazára s Nemzetre nézve elveszett, holt tetem.

*E szép eszmével és nemes intéssel gazdag cikket szívesen közöljük a magyar ifju-tollából s nagy örömmel szolgál, hogy vannak ily gondolkodásnak megfelelő tettek kész ifjaink, akik a jövő nemzedék hazafias és morális épsége felől kezességet nyújtanak. Szerk.

Mert előtte, előtünk az olyan nemzetnek van joga az élethez; — melynek szívében ölthetetlen lánggal ég a hazaszeretet; mely századok küzdelmei árán kivívott jogai érzetében elnyomatását nem képes tűrni — közönyösen.

Kemény megpróbáltatásnak s valóban kétségbejítő zavarnak volt kitéve most a megbízhatlan jellemekből álló többség törvény és alkotmányservései miatt nemzetünk. — Nem csuda, ha, miként minden hazáját híven és igazán szerető ember megdöbben: az ifjúság sem maradt közönyösen; midőn látta e válságos, forrongó napokban, hogy mily finom ravaszsággal, vagy léha könnyelműséggel törekedtek átsiklani a legnagyobb fontosságú ügyeken, melyektől függ milliók boldogsága, e Nemzetben, e Hazában. — Tudatosan önző célokért sértették meg az önalkotott és a korona által szentesített törvényeket, s a legdrágább kincsét a magyarnak: életével elválaszthatatlanul összefüggő alkotmányát. Csak törvényeinek ereje s alkotmányunk és a nemzet elvülhetlen jogaiért törhetetlen lélekkel küzdő ellenzék pártok, különösen a függetlenségi és 48-as párt szívós kitartása mentette meg eddig a szabadság teljes elvesztésének setét örvényébe való elmerüléstől, e Hazát.

Ha van valaki, a ki a teljesített kötelességérzet fölemelő tudatában összegezheti a történelem tanulságait; a függetlenségi párt, mely immár három évtizeden át tétovázás nélkül és a legnagyobb odaadással, céljának magasztosságától áthatott lélekkel s a diadai felséges reményével küzdött e nemzet elvitáztatlan jogaiért. Megvolt minden körülmények közt az őszinteség lelkében s a hűség közügyünk iránt. Ám nem közönséget értek! Vigasztal bennünket a múlt s a jövőre lelkünknek erőt kölcsönöz az a remény, hogy tisztán hazafias és magasztos erőfeszítése nem is marad sikertelen: hanem az eszme, a mely halhatatlan a sírból is, a melybe a többség temetni törekszik, kitör, eget kér és eget nyer! — a nemzet szabadság szeretete által. Mi törünk és várunk, de e hitünknek teljességében.

Ifju testvéreim! mi az igazság vértéjébe öltözve s a jogéret paizsjával fedezve, ha türelemmel szemléljük is az események hullámzó tengerét, egy pillanatra se veszítsük el ezt a hitet, az igazság győzelmében s a jobb jövő iránt.

A haza szeretetétől átmelegedve válasszuk a föld viszontagságait inkább a gyönyörök helyett; a haza boldogságáért egész életünk örömét s nyugalalmát

Vendéglő az „apácához.”

A Debreczeni tárcája.

A vendéglősök, szállodások tavaly Debreczenben tartott congresszusának egyik rokonszenves alakja volt Svertetzkij Gáspár, a főváros egyik népszerű vendéglőse, ki a Práter-utcában csalókatól hivatott s jó boráról híressé vált vendéglőjét az „apácához” dedikálta s ki is piangaltatott egy szemérmes apácát czégtáblának, egyik kezében egy pohár sörrrel, másik kezében egy hatalmas darab kolbászszal.

A Józsefvárosi plébánia káplánja panaszt emelt ezért Svertetzkij ellen s a kerületi kapitányság elrendelte az apácát ábrázoló czégtábla eltávolítását. Gáspár ur ez ellen a rendelet ellen felebbzesséssel élt a főkapitánysághoz. Megérdemli ez a jó humortól duzzadó appeálata, hogy mások is dűregjenek rajta, ne csak én, kinek véletlenül jutott birtokomba ez az érdekes ügydarab. Hangzik pedig a következőleg:

Tekintetes Kerületi Kapitányság!

A VIII. ker. rendőrkapitányságnak előttem szóval kibírdetett ama végzését, a melylyel engem egy apácát ábrázoló vendéglői czégtábla eltávolítására kötelez, tisztelettel felebbezem a tekintetes főkapitánysághoz, a melytől kérem a sérelmes végzés megsemmisítését a következő okok alapján:

A kerületi kapitányságnak rám nevezte úgy jogilag sérelmes, mint anyagilag káros végzése bizonyára azon a téves feltevésen

alapszik, hogy először az apácza különös hatósági oltalmat igénylő vallásos tiszteleti tárgy, s hogy másodsor a vendéglői üzlet valami tisztelettel meggyalázó dolog.

Mindkét feltevés teljesen alaptalan. Semmiféle katekizmus nem tanítja, hogy az apácza olyan különös vallási tiszteletet igénylő valami volna, mint pl. a szentség. Törvényeink vaskos halmazában nincs egyetlen egy s sem, a mely sértetlenséget biztosítana az apáczaoknak.

De ha volna is katekizmus, ha volna is törvény az apácza imadásáról és sérthetlenségéről, a fennförgő esetben szó sem lehet arról, hogy az én czégtáblám által az apácza általam mélyen tisztelt testülete sértetik, mer mint mondtam, a vendéglő kivált a főváros sajátos viszonyai között nemcsak nem tisztelettel, meggyalázó avagy tilos hely, hanem hatósági engedéllyel fennálló s a fővárosi emberek legfőbbjére nézve nélkülözhetetlen üzlet. A fővárosban vendéglőbe járnak s vendéglőbe járnak kénytelenek, úgy a rendőrkapitányok, mint a papok és apácza, ép az utóbbi körülmény, hogy szerény vendéglőmet gyakran fölkeresik a fővárosban, oly gyakran s oly nagy számban: kéregető: idegen apácza, adta nekem ezt az eszmét, hogy ezért való halál és tiszteletem jelöl az „Apácához” czimezzem vendéglőmet. Megvaliom, hogy engem ebben jogos üzleti érdek is vezetett, oly üzleti érdek, amelyre nézve mint adófizető polgár, inkább hatósági oltalmat és támogatást, mintsem hogy zaklatást várhatnék.

Czégtáblámmal azt ohajtom elérni, hogy azok az apácza is, akik még nem fordultak meg vendéglőmben, én hozzom térjenek be egy pohár sörrre, egy tál ételre. Tudtommal és tapasztalatom szerint semmiféle fogadalom nem tiltja el őket az evéstől és ivástól; sőt éppen, hogy megfelelhessenek szép és magasztos hivatásuknak, pl. az egyházi czélokra való keregetésnek, szükségük van arra, hogy elfáradt idegeiket egy falat étellel, egy korty itallal felfrissítsék. Nem is szükség említenem, hogy a poros utcáiról híres Budapestem még akkor is, ha tilos volna az apáczaoknak a vendéglőbe járás, e tilalom megtartása lehetetlenség volna, mert a budapesti utcáponnak egy korty itallal való leöblögetése elsőrendű életszükség. Én azt akarom, hogy ezt az apácza én nálam végezzék. Nemcsak vallásos érzelmeim, amelyben kételkedni senkinek nincs joga, — hanem jogos üzleti érdekem is kívánja ezt.

Képbem kellett kifejeznem, hogy vendéglőmet az „Apácához” czimezzem, mert nem az én, hanem a különböző egyházi s világi hatóságok hazafiatlan mulasztásából, a magyar főváros el van árasztva magyarul nem tudó apáczákkal. Ha köztintézetünkben nem alkalmaznának az állam nyelvet nem tudó apáczaikat, ha keregetésre nem kapnának engedélyt, azok az apácza, kik csak német nyelvvel molesztálják a polgárokat, nekem nem lelt volna szükségem vendéglőm czimét megrajzoltatnom. Hatósági mulasztások, hazafias szempontból való bűnök vertek engem a czégtáblámmal.

adjuk áldozatul. Ha sirnunk kellene is hazánk fenyegető válságain: ne csüggedjen bennünk a lelkesedés. Tekintsünk nemzetünk ama kimagasló apostolaira, kik önkeblökben hordják a nagyság, tiszteltetés és követés okait, — a nemzeti jogokat, mint gyémánt, a mely magába szedte a napsugarait, onnan bocsátja ki fényét a vak éjszaka megvilágítására s merítsünk mi is ragyogó szellemökből rendíthetetlen kitartást s igaz ügyünk, czéltudatos küzdelmünk diadalába vetett el nem halványuló reménységet.

Magaslatos példák edzze meg; szentelje fel munkára, áldozatra s mindenre elszánt szíveinket a jövőben is.

Járjunk elnyomatásunk ellenében is felemelt fővel, nemes büszkeséggel s, olthatlan lelkesedéssel örökfényű nyomdokukon ez után is, hol kezeik munkája lábaink nyoma, szellemeik sugárzása még netalán lelkeik borongásának hangjai is kalauzunk lesznek.

Lesznek bizonyára kísérteteink is nekünk, de ha ezek a bün virágokkal hintett útjára csábitva akarnának eltántorítani az erény göröngyös bár, — de údvre vezető ösvényéről, álljunk ellenök rendületlenül, mint háborgó tenger közepette a kőszál. Ha az igazság s a legszentebb emberi jogok elárulásáért kincseket mérnek a hatalmasok; hunyjuk be szemünket s zárjuk be fülünket a drága érc csábitó zengése előtt, még ha netalán nemes s csüggedést nem ismerő küzdelmeinknek vérpad lenne is jutalma... emeljen felül minden csábokon s az élet csapkodó hullámain öntudatunk tisztaságának érzete.

Miként Mózes előtt feltárukt a pálmák városának völgye mind az utolsó tengerekig és „szemei el nem homályosultak” (V. Móz. 34. 7.) bár az „ígéret föld-

jét, át nem léphette; úgy törjünk mi is lankadatlan kitartással az „ígéret szerinti föld”, — hazánk teljes függetlensége s állami önállósága eléréseért. Mert mi szerencsésebbek leszünk Mózesnél... mi bamegyünk abba!... de csak úgy, ha a nemzet ujjafermentésre ihletett nyert Mózesek által, a hazafi erkölcs köves pusztájában szabadságra és a mi hazánk ez áldott Kanáánjának mint kizárólag a mi állmunknak bírására neveltek és érdemesek, még a poklok ördögei elleni megvédésre is erősek ké tesszük magunkat; de ezt nem a fűsös fazekak és ugorkákra vágyódásból, hanem a magyarok Istenében vetett hit mellett a tiszta és romlatlan hazafiúi erkölcsből nyerhetjük.

Igy az Isten, ki öre és kormányzója a népek és nemzetek életének és fejlődésének; a ki bennünket — a mindenség parányait — megtartott a pogányok nyil- és keresztyén ellenségek golyózáporában; el fog vezetni a mostani küzdelmek és akadályok szirtjein át is a nemzeti boldogság és függetlenség föl-szentelt templomába.

Adja is a minden idők és erők felett álló s minden történetet örök bölcseséggel kormányzó Isten, hogy ezredéves dicső múltunk által kiérdemelt alkotmányos jogaink minde vakmerő sértései között is tántoríthatatlanul megálljunk és megálljon általunk is azok zavartalan élvezetében a mi drága Nemzetünk a századok végéig!

Ezt felelem én! ezt feleljük mi mai ifjuság, a minket letörpíteni kész és megkísérő közoktatásügyi miniszternek és pártjának!

Szent-Imrey György
debreczeni jogász.

ábla festés költségébe. S most meg akarnak fosztani minden kárpottalás nélkül s minden törvényes alap nélkül a cégérlától.

A rendőrség eljárására, sem büntetésre sem semmiféle közigazgatási intézkedésre nincs semmiféle törvényes alap. A vendéglői ipar engedélyemet az előjárásigótól kaptam. Iparhatósági szempontból a cégérla kérdése pedig ide tartozik, — tehát csak is az előjárásigó lenne jogosult velem szemben eljárni. Ha büntetendő kihágást követtem volna el, a mit tagadok, a büntető bíróság vonna na, kérdőre. Amde nincsen büntetendő §. sem a melyet a leforgó esetben ellenem alkalmazni lehetne. A mit tettem, az nem bűncselekmény. Az én cselekedetem folytatásának előzetes megakadályozása a tehát nem lehet előzetes rendőri feladat. Sem törvény, sem rendelet, sem pedig a rendőrségnek az a természetes joga, — hogy előzetes intézkedés-el megakadályozza valamely büntetendő cselekmény bekövetkezését, nem engedi meg az ellenem való eljárást.

Ha Krizsán káplán urnak az előjárásigó által már elutasított panaszát nem közcsendészeti, nem igazságszolgáltatási, hanem egyház politikai szempontból valami figyelemre méltónak akarta tekinteni a kerületi kapitányság, nem lett volna szabad mást tennie, mint vagy átírói szabályrendelet alkotása végett a főváros törvényhatóságához, vagy felírni a kormányhoz törvényalkotás végett, hogy jövőre nézve tiltassék meg az apácának vendéglő cégérlől való használása. Addig a míg oly szabályrend lesz, avagy ily törvény alkotva

nem lesz, én bírói oltalom igénybe vételénél is gyakorolni fogom jogomat.

De nemcsak a törvényes alaphiányból, hanem a józan ész nevében és szempontjából is felelbezem a VIII. k. kapitányság sérelmes végzését.

Vendéglőm cégérlájának képe a való életből van véve. Közegészségügyi intézeteinkben, ahol apácák végzik a szolgálatot, a kór házkban mindennapos dolog, hogy az apácza ételt, italt visz a betegnek. Ez nem tilos dolog, de képpen kiállítani az ételt, italt vívő apáczat tilos dolog lehetne? A beteg erőhöz, egészséghez jut a neki nyújtott ételtől, italtól. Én cégérlámmal ezt jelképezem, hogy az én vendéglőm ételle és itala oly erőt és egészséget adó, mintha azt lábadozó betegnek apácák szolgálóak fel. Cégérlám azt jelenti, hogy vendéglőmben oly gondos, oly lelkiismeretes, oly pontos, oly tiszta a kiszolgálás, mintha csak apácák szolgálnának fel. Nem megbánlása az én cégérlám az apácáknak, hanem bök. Ép olyan bök, mint a milyen az, amit Krizsán Mihály káplán ur szívesen fogad, mert tudomásommal negyedszázados káplán-sága alatt soha sem tiltakozott, hogy tudni-illik általánosan ismert koresma képeken a papok ugy szerepelnek, mint jó borivók, jó borkóstolók. Nem volt még eset arra, hogy akár nálunk a szabad országban, akár valamely rendőri államban valaha kifogásolták volna a koresmákban a borkóstoló barátot ábrázoló képet. Az a barát pedig a hit tanai szerint lelki atya, az apácza még az sem. Miért akarja különös érthetetlen oltalomban részesíteni az apáczt? Ha a barát lehet jel-

A képviselőház ülése.

Debreczen, január 16.

Bezzeg ha a pénteki ülésben simán folyt a csütörtöki jegyzőkönyv hitelesítése s azt lehetett következtetni a Házban és azonkívül, hogy az obstrukciónak a jegyzőkönyvek hitelesítésénél felvetett kifogásolás és változtatásokat illető módja már elmaradt, s más mederbe terelgetett.

Bizony ebben alaposan csalódott mindenki, mert a szombati — Jan. 14. — ülésben már nem kevesebb mint kilencz módosítást adtak be ellenzéki részről. A jkv hitelesítésénél s ha bár kettőt — a Fáy Istvánét és a Fővárosi Ötletét a házszabályok értelmében mint tárgytalanokat, a korelnök elfogadhatlanoknak találta: maradt még elég, mert hét névszerinti szavazás nemcsak egy ülés folyamatát tölti ki, hanem jut még mánapra is belőlök — elég, amennyiben — úgy látszik — egy ülésen nem lehet több — mint csak négy névszerinti szavazással végezni, kivált ha meg intérpellációkra is kell figyelmet és időt fordítani.

Amikor ugyanis Madarasz korelnök az ülést 10 óra után megnyitva — olvastatta a jkvyt és felvetette a kérdést:

Van-e észrevétel a jkvy ellen? — már az ellenzék több tagjának kezében készen voltak a névszerinti szavazást kérő ivenk.

Blaskovich F. nemzeti párti volt köztük az eső, aki azt kérte a jkvybe felvételni, hogy az elnök a névszerinti szavazások eredményének kihirdetése után, minden új szavazás előtt az ülést felfüggeszti.

Már ez is ideges mozgásba hozta a jobboldalt.

Lazar Kálmán pedig azonnal kérte, hogy ez: minden névszerinti szavazás után az elnök a szavazás eredményét azonnal kihirdette — vétessék be a jkvybe. Ezek bővítések voltak.

De már Polony G. kihagyás felett kért névszerinti szavazást, t. i.: hogy a jkv hitelesítésénél a sablonos „előző ülés jkvyve hitelesítették” kitételből, hagyassék ki az „előző” jelző szó mint felesleges, minthogy különben is tudja mindenki, amit a házszabályok rendelkeznek, hogy az előző ülés jkvyve hitelesítették.

kepezője a jó borismerésnek, a jó bor kedvelésnek, miért ne lehetne az apácza jelképezője a jó egészségesebb ételle való pontos, gondos kiszolgálásnak?

Ismeretes dolog, hogy vannak vendéglők és kávéház czimtblák, a melyek sokkal alkalmasabb volnának az al szenteskedők szinleges megbotránkozottatásának, mint az én cégérlám, s ezek mégis üretnek.

Valjon melyik pap szólalt fel a római pápához czimzett pozsonyi kávéház cégérlája ellen? Valjon melyik egyházi, vagy világi hatóság tiltakozott valaha a budapesti „Szent István Királyhoz” czimzett kávéházak ellen? Az általánosságban meghatározott név nélkül használt „apácza” szó nagyobb hatósági oltalomra lenne-e méltó, mint az első magyar király, a kit szintén közé avatott az egyház? Azt ne is említsük, hogy minden hatósági beavatkozás nélkül nemzeti hőseinket, Hunyadi Jánost, Hunyadi Matyást, mint keserű vízel ismeretiek meg a világgal. Ezen még semmiféle hatóság nem akad meg, de egy név nélküli apácának tisztességes vendéglő czimereül való kitűzéséköz egyszerre megmozdul a rendőri hatalom, csak azért, mert a pap kívánja.

Van Budapesten a Mária-Terézia kasszárnya közepében a fenséges Király leányáról elnevezett „Valéria kávéház.

Ezen nem botránkozott meg, eddig él senki, valamint azon sem, hogy katoná kasszárnyát hatóságilag a nagy Mária-Terézáról neveztek el. De vendéglőt általánosságban apáczáról elnevezni meg nem engedhető dolog volna? Kérdem, mennyivel, mivel, miért tiszt-

Növel
látta, hogy
dosításokna
pótlólat kiv
olvasásnál
ezt névs
döntetni.

A má
füzött tova
tartott üle
tessék; az
szertint
teni.

Fáy
vagyis hat
levő jkvyb
bevételet
törvénykez
a házszabá
Polónyi k
rezte neki
elutasítva,
től mint
totta.

De h
módosítás
M a k
ben e tété
dosítást ad
ta jobb m

Vit
vonatkozó
jeszteni ki
Utólj
ter Otto
zett könyv
házszabály
Ház nagy
ter kérésé

Azút
zárólag ív
miköz az
a korelnök

Tünt
városi pol
menyezésé
nyen kívül
rendezett

tesség-séb
kasszárnya
miért szor
névtelen a
leánya, av

Emli
lem nélkü
csak fővá
nak a Ma
és kávéhá
névett szer
törvény, k
sem fordít
akár ható
zot volna

A J
a magyar
telenebb
galmat.

Ha
tetből ki
atyam a
nos ur bí
gem, s fi
járásom s
nem törté
dolog, mi
városi plé
egyházi plé

s ellenem
assistentia
szefvárosi

Eg
rem. A
oda kel
czaru

Növelte a jobb oldal feszkelődését, amint látta, hogy ezzel még nincs vége a módosításoknak, mert I v a n k a Oszkár megpótlólag kívánta jkvbe vétetni, hogy az előző olvasásnál a jkvet Hock J. j egyzó olvasta s ezt névszerinti szavazással kívánta eldönteni.

A már is tulleég szavazási tárgyhoz fűzött továbbá egy iránybeli módosítást, hogy startott ülés helyett megírtott ülés tetsessék; azonban ezt is nem más mint névszerinti szavazással kell eldönteni.

Fáy István az ülés berekesztésének, vagyis határozatának idejét — a szóban levő jkvbe ekkor 9 ó. 25 p. — kívánta bevétetni. Ez már a jobb oldal zudulását kitörésre készíttette; de a reszrehajlatlan és a házszabályokat alaposan ismerő korelnök Polónyi közbeszólása ellenében is megszerzte nekik az örömet, hogy Fáy módosítását elutasítva, az e feletti névszerinti szavazástól mint tárgytalanról megszabadi totta.

De hát e helyett hárman is előléptek módosításaikkal:

M a k f a l v a y Géza a jkv bekezdésében e tételből: »Kubik B. a következő módosítást adta be, az »a« szót kihagyni kívánta jobb magyarság kedvéért.

V i t t m a n az Ivánka, Hock jegyzőre vonatkozó módosítását, minden jegyzőre kiterjesztési kívánta.

Utóljára jött a módosításokkal F ö r s t e r Ottó: a »jkönyv« szó helyett a »bejegyzett könyv« kifejezést illető kérésével, de a házszabályokhoz ragaszkodó »korelnök« a Ház nagy derűtlensége közt elhatárován — Förster kérésétől elállott.

Azután a névszerinti szavazások be- zárólag Ivánka Oszkáréig bé is végeztettek, a mikor az óra már 1/2 kettőt mutatott, amikor a korelnök az ülést el is oszlatta.

BELFÖLD

Tüntető körmenet és népgyűlés. A fővárosi polgárság az egyesült ellenzék kezdeményezésére tegnap délután tartotta a törvényen kívüli állapot elleni tüntetés céljából rendezett körmenetet és népgyűlést. Daczára

a rendkívül kedvezőtlen hideg, szeles időnek már délután 2 órakor ezrével gyülekeztek a polgárok és munkások a nemzeti lovarda előtti téren s általában a muzeum környékén. A résztvevő tömeg zömét a munkások képezték, kik vörös szatagos jelvényekkel, jelzőtáblákkal, szakmák szerint sorakoztak s példás rendben vonultak fel. A tüntető menet fél három után indult meg. Előle a rendező bizottság tagjai, a részt vevő országgyűlési képviselőkkel, aztán jöttek a fővárosi polgárok, kik hatalmas nemzeti színű zászló erdő alatt vonultak, aztán jöttek a szocialista munkások — jogot a népek — a magyarországi szocialdemokrata párt — feliratu jelző táblával.

Szakmák szerint csoportosulva jöttek az asztalosok, kőművesek, ácsok, cipészek és csizmadiaik, lakatosok, gyári munkások, a különféle kerületi munkás szervezetek, az újpesti munkások, kárpitosok, gombkötők, érczöntők, famunkások, fém és vas munkások, kereskedő segédek és kisiparosok.

A menet végén szintén mintegy 30—40 nemzeti zászlót vittek, a tüntetésben részt vett munkások azonban saját egyesületi zászlóik alatt vonultak fel. Sajnálatos esemény volt, hogy ép a képviselőház előtt egy munkás egy nemzeti zászlóról a fehér és zöld részt letépte, hogy azt piros szocialista zászlóvá alakítsa s daczára a közelben volt nagyszámu rendőrségnek, az illetőnek senki semmit nem szólt. A tüntetők a Sandor-utcán vonultak a muzeum körútra. A képviselőház előtt a munkások »Le az osztály parlamenti! Jogot a népek! Eljen a forradalmi szocialdemokraczia!« felkiáltásokat hangoztattott. — A menet csak lassan haladt előre s a muzeum körúton és Kerepesi úton a villamos közlekedés is megakadt. — A házias polgárok a Kossuth notát, a munkások a Marsailaisét énekeltek, közben a választási jogot, szocialdemokráciát éltették, Bánffy és Tiszat abozgolták. — A járókelők sörfalat állottak, az ablakokból kenderket lobogtattak a tüntetők felé.

A hatalmas tömeg a kerepesi útról a Luther utcán s Kenyermező utcán át vonult az Új vásártérre, hol a nemzetiszínű lobogókkal gazdagon díszített hatalmas tribün előtt már szintén ezrekre menő sokaság várta az érkezőket.

A tömeg elhelyezkedett. Közben megér-

kezett s rendőrség képviselője: Urs Nándor rendőrtanácsos nagy apparátussal. Fél négy órakor vette kezdetét a gyűlés, melyen jelen voltak az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt képviselőiben Barabás Béla, a nemzeti párt részéről: Blaskovich Ferencz a néppárt részéről: Rakovszky István továbbá a demok-rata párt részéről dr. Vázsonyi Vilmos, Süsmegh Vilmos, a 48-as polgári kör részéről: Dr. Molnár Jenő és Fényfy Kálmán, a nemzetközi szocialdemokrata párt vezetősége teljes számban.

V o l a r d y Karoly volt országgyűlési képviselő nyitotta meg a gyűlést. Vázolta a jelen politikai helyzetet, mondva, hogy több, mint négyévszázadig hordták a mostani rendszer s annak lovagjai az álarcot, most azonban két héttel ezelőtt az álarcot eldobta a reakció, s nyíltan tamadja alkotmányunkat; mert nyílt tamadás az az alkotmányellen halály kormány működik, melynek a kormányzásra senki se adott felhatalmazást. Üdvözli a rendezőség nevében az egybegyűlteket s kéri, hogy a gyűlés tisztikarát választásuk meg...

Elnökök lettek: Dr. Holló Lajos, Dr. Molnár Jenő, Dr. Vázsonyi Vilmos, Fényfy Kálmán, Potoczky Ágost, Mezey Péter és Dombozy Béla. Jegyzők: Dr. Vig Viktor, Kardhordó Árpád és Dr. Goldner Adolf.

Elő szónok Dr. H o l l ó Lajos. Az idő zordsága kénysszrit bennünket, hogy röviden mondjuk el mondandóinkat, de az idő zordságánál is bántobban, hidegben erüti a bazaar dobogó szívünket, igaz hazafiságunkat a reakció hideg lehellete. A szabadság a nép jog lángra lobogott ez utolsó 30 év alatt egész Európában, míg Magyarországon a jog tiprói, a népeleoyomás és az alkotmányelkobzása volt ez idő alatt napirenden. Egyesek mindent feláldoznak partjuk uralmáért, feláldozák legnagyobb kincsüket, mely nem is kizárólagos tulajdonuk, hanem csak a polgárok bizalma tette azt kezébe: — a képviselői megbízatásukat. Azt hittük, lesz hatása az alkotmány sértéseknek. De látjuk, hogy törvényeink ellenére is adót, utjoncot szedet a kormány, fejtegette aztán, hogy lelketlen emberek mint használták fel a nézetlétéréseket saját önző céljaik elérésére. Ideje már, hogy ennek végét vessünk s ha felszázzad ezelőtt egyetértéssel sikerült a jobbág-bírtacét lerázni, azon módon most is sikerül célunkat elérni. Megnyitván a gyűlést, átadja a szót B a r a b á s Béának. Hazát a népeknek, a hol jog van s jogot a népek, hol hon van, kezdő beszédét. Az országgyűlési függetlenségi párt nevében oda dörgöm a hatalomnak: jogot a népek, mely kötelességét teljesíti 50 évvel ezelőtt felrúta a magyart télenes-geből a »Talpra Magyar!« most, mikor annyian ontottak ezért vérüket, s szomorú korszakban kell, hogy ismét figyelmeztessem a népet: Talpra te magyar! Ott fent az ország-házban kevesen folytatjuk a küzdelmet s a mi erőnk, kevés, ha te nem állsz mögöttünk: magyar nép! Az a nép van itt, melyek leg-több a kötelessége, de legkevésbé a joga. A ti megjelenésük biztató, hogy küzdünk a nemzet jogáért, az alkotmányért továbbra is kitartással, hogy küzdünk a választói jogért, hogy a nép is részt vehessen a választáson. Örizzetek meg vallás és nemzeti különbség nélkül a jogért, alkotmányért, való lelkesedés-téket, tartatok mindnyájan össze, hogy egy-séges legyen a hazafii szeretet, lelkesedés. — (Eljenzés, taps.) A ti Ejen riadalmatok engem is feltűzél s ezzel végzem: Isten áldd meg a magyart!

Aztán beszédet tartottak még Blaskovics Ferencz, Szederkényi Nándor, Kiss Károly (szocialista), Kasic Péter.

Katonaság és a „Katonák“

Nemrég hírt adtunk a debreczeni 39-ik gyalogezred ezredesének azon rendeletéről, miszerint a katonákat ellátja Thury Zoltán „Katonák“ című színművének előadásától és egyuttal figyelmezteti az igazgatót, ha más

mal y p e n s e, magyarul: »K á p t a n a z: ki r o s s z a t g o n d o l j e.«

A felhozottak alapján tisztelettel kérem a tekintetes m. kir. allami rendőrség főkapitányságát, hogy a józsefvárosi kapitányság serelmes végzését, mint formailag illetéktelen és jogtalan, tartalmilag értelem nélküli, és alapatlan — oldja fel; az alapatlanul panaszkodó Krizsán Mihály kápiánt pedig az én kétszeri hatóság előtti megjelenésemért 10—10 frtnak, e felebezésért pedig 100 frt munkadíjnak 8 nap alatti megfizetésében, különbeni végrehajtás terhe mellett marasztalja el, a VIII-ik ker. kapitányságot pedig utasítsa, hogy engem hasonló zaklatásoktól megóvjon.

Kiváló tisztelettel

S v e r t e t z k y G á s p á r.

Talán mondani sem kell, hogy a felebezésnek helyet adott a felsőbb fórum is az apácás czégtábla használata szabaddá lett. Ekkor aztán nem is kellett tovább Sveretzkynék (mit ér, ha ugy is szabad?) egy barátságos, jó szóra — eltávolította. De vendéglője még se maradt apácza nélkül. S ha debreczeni ember felkerül arra a tájakra, nem mulasztja el, hogy egy kvaterka sámsonira beone térjen a Prater utca derék vendéglőiséhez, kinél jó barátság várja. Sőt nem hagyhatom említés nélkül a vadpacsenyét sem, melyet a nagy vadász gazda maga szokott terítékre hozni s ki egyforma vadász szerencsével utazik nyúlra, őzre, fogolyra, főleg pedig echneffekre. Ebbeli passzióját még a debreczeni congresszus alkalmával sem hagyta félbe s méltó elismerését vivta ki az ő »szakítás«-ainak. Sean dr.

tességsőbb egy ójeli kávéház, avagy egy kaszárnya az én vendéglőimnél? Kérem miért szorul jobban hatósági oltalomra egy névtelen apácza neve, mint felséges király leánya, avagy a nagy király asszonyé?

Említem-e a kapitánysági végzés értelem nélkülségének bizonyítására, hogy nem csak fővárosunkban, hanem ország-szerte vannak a Magyar Királyhoz czimzett vendéglők és kávéházak. A magyar király személyét és nevét szentté és sér etlenné teszi nemcsak a törvény, hanem a közérzület, s még is sohasem fordult elő, hogy valaha akár magános, akár hatóság ezen a czimzésen megbotránkozott volna.

A Józsefvárosi rendőrkapitányság, most a magyar király nevével szentebbé és sérhetlenebb akarja tenni az elvont apácza fogalmat.

Ha czégtáblámon egyházi, vallási tekintetből kifogásolni való volna, akkor lelki atyám a Józsefvárosi főtisztelendő apát-plébános ur bizonyára maga elé idézett volna engem, s fi g y e l m e z t e t e t t volna, hogy eljárásom szent egyházunk tanaiba ütközik. Ez nem történt meg, pedig városszerző ismeretes dolog, mily éber figyelemmel kíséri a Józsefvárosi plébános hiveinek lelki üdvét. Engem egyházi fenytékek soha meg nem fenytettek, s ellenem egyházi fenytékek soha rendőri assistentiát nem kértek. Mit akar hát a Józsefvárosi rendőrkapitányság?

Egy mulasztásomat elismerem. A farizeusok elijesztéséül oda kellett volna írnom a zapácza ruhájára: »Honny soi, qui

ezzen darab teadentiajához és a katonai életet oly sötét színekkel festő darabot fog előadni, elveszi a katonai zenekart is.

A katonák ügyével a fővárosi sajtó is foglalkozott. Thury Zoltán, a Budapesti Napló tegnapi számában egy nyílt levelet intéz az ezredeshez, a melyet rendkívüli érdekességénél fogva egész terjedelmében itt közlünk:

Méltóságos

Oriensburgi Melzer Ferencz ezredes urnak, a debreczeni 39-ik számú cs. és kir. gyalogezred parancsnokának

Debreczenben.

Tudomásom szerint a hadseregben az a rend, hogy az ezredparancsnokának érteni kell az ezred legénységének nyelvét. A harminckilencedik ezred magyar, tehát ezredes ur bizonyára megérti azt, amit itt leírok. Ha azonban mégis úgy állana a dolog, hogy ezredes ur nem ismerős a ropogos magyar nyelvvel, kérem, fordítsassa le ezt a levelet, amit mint adófizető polgár és mint a Katonák című darab szerzője írok Önnek. Szeretném, ha ezzel tisztázódna a kisértés az a helyzer, amit az ezredes ur rendelete teremtett meg. Az a rendelet, a mivel egy nagy és intelligens publikum előtt lehetetlenne tette a darabomat. Rémületesen komoly dolog ez, ezredes uram.

Rám nézve semmivel sem inkább, mint Magyarországra nézve nagy általánosságban. Ne tessék frázisnak venni ezt a nagy szót, ismételtem, hogy ezredes ur Magyarországot bántotta meg, azokat a jussokat, amiket a pennának ez az ország megadott. Törvényekben, amelyeket csak törvénynyel lehet elvenni. Ezredes ur felül helyezte magát a törvényen s ezzel aggodalomba ejti bennem nem az óráit, hanem a polgárt. Hát azért tartok én az adóból a határom és a magam védelmére katonát, hogy beleszóljon az autonóm jussomba s vele szemben üssön a kardjára, amit azért vettem neki szép nikkelezett aczélból, hogy az ellenségem fejét üsse be vele. Én polgár kényelmes ember vagyok, tehát fizetem a rendőrt, aki számomra rendet teremt, a csendőrt, aki az országról eltakarítja a kocsim elől azokat az elemeket, amelyek esetleg agyonvernek a pénzemért, az óráimért s tartok katonát, aki vigyázza a határomat. Én vagyok Magyarország, egy atom az egészből, mint ahogy tenger az a pohár víz is, amit az Óceánból merítenek s tanácstalanul állók meg azzal a parancssal szemben, amelyben az állam hatalomnak mindenképen alárendelt közege szembe áll a törvénynyel s megrendszabályozza azt a szinpadot, amit keservesen épített föl ez az ország és ami a közpénzéből el.

Én mint polgár nemcsak hogy nem titkolom, de fennen hirdetem, hogy ebben az országban én vagyok az ur. A mi összességünk a fórum s minden más tömeg csak engedelmessé válik hivatva annak, amit a nagy polgár elem: az államfenntartó, a kenyéradó parancsol. Ez gőgnek látszik egy másik világból nézve, pedig nem az. Csak szürke kabát önérzete, mért mi szürkekabátosok vagyunk azok, akik az áldozatot meghozzuk arra, hogy, teszünk föl, a katonának aranyos legyen a vaffenekje. Letakarékoskodjuk a magunkból, minket licitálnak érte, mi iszunk harminczötkrájáros bort sok szódával, ezért, hogy a katonák is ihassék legalább ilyen, s mi eszünk három fogás érte, helyett kettőt, hogy kiizzadjuk a lapos erszényünket, azt a sok-sok nagy bankót, amit Krieghammer és Fehérvary urak számolnak el.

Ez a helyzet s ezért gondolok én rémüléssel arra, hogy hol a vég, ha ebből a preczedenből gyakorlat lesz s ezredes ur és a példán felbuzdulva minden ezredesét az armádiának neki esnek a magyar iróadalomnak s kiválogatni kezdik belőle azt, ami nem a forsrift szerint készült. Kissé nehéz zéz teszi a helyzetemet az, hogy az én darabomról van szó, de írta volna azt a szin-

padról leparancsolta darabot akár X. akár Y. azt mondanám a debreczeni publikumnak, amely a legközvetlenebb tanuja ennek a beavatkozónak:

— Ne hagyj magad. Te civis város mutasd meg, hogy te vagy az ur, aki parancsol. — És ha Komjáthy János vagyok, az elv becsületéért egy hétre tűzöm ki a Katonák című darabot, egymásután nyolcz előadásra.

Ha talán azt méltóztatnék hinni, hogy hazabeszélek, hát ideírom azt is, hogy nem kapok tantiemet a vidéki előadások után.

Az író pedig elkeseríti bennem az, hogy a munkám ilyen rosszul sikerült. Ugy látom, hogy teljességgel nem tudtam megírni azt, amit akartam. Láttam a bajt, magyaráztam, tolmácsot hívtam mellé, ha az én szavam nem volna elég értelmes, színeseket, akiknek az a hivatásuk, hogy az írott ideának formát adjanak — és nem értik meg, hogy mit gondoltam, amikor egymás végtébe rőttem a sok betűt. Okvetlenül bennem van a hiba, mert vakmerőség lenne föltételezni azt, hogy akit olyan előkelő pozícióra segített a tudása, mint a miyent az armében ezredes ur elfoglalt — meg nem értené a mondanivalómat, ha lenne értelme. Elborulva kérdelem, hogy mit is akartam...

Plasztikus, kiabáló képet arról, hogy igaztalanok vagyunk a katonáinkkal szemben. Mert mint polgár nem tartozom a zsurigok közé. Üdvözöltem a reformot, a mi a katonáknak jobb helyzetet teremt, még akkor is, ha pénzembe kerül. Azt mondtam el, hogy ne követeljünk a katonáktól annyi fölösleges reprezentációt, amennyi a szegényt közülök a legszönyebb gondokba kergeti, ne csillagassunk vele annyi aranyat, ha nincsen neki, ne adóztassák meg ezer módon — hanem teremtünk számára nyugodalmasabb ekszisztenciát. Adjunk neki több pénzt s a mi fölösleges teher van a vállán, azt vegyük le. Rakjuk a magunk vállára, mert minket szolgál, a mi javainkat őrzi és a mi becsületünkért áll ki a porondra a maga nagy tömegével, ha valaki megbánt. Mi kimondjuk a szót s ő adja meg a súlyát. És ha semmi egyebet nem vártam, annyit reméltem, hogy otthon a felesége is, a méltóságának ezredes ur azt fogja mondani:

— Der Thury hat Recht.

Mert lehetetlen az, hogy ezredes ur ne ismerje az enyémfajta katonákat. Én istenem, mennyi van, de mennyi!

Vagy pedig ezredes ur arra az álláspontokra helyezkedett, amiről egy debreczeni újságíró kollegám mesélt nekem, hogy ezt mondta: — ez a darab a rénoménkat rontja. (A premier után ugyanis így beszélt a darabról néhány tiszt.) Hát bizony nem javítja, de nem is azt akarta javítani, hanem a helyzetet és ez sokkal komolyabb érdek, mint a tekintély a melléje szükséges anyagi támasz nélkül. Hát mivel akar imponálni a mi katonáink. — Azzal, hogy fényesen van szituálva anyagiakban? Hiszen ezt nem hiszi el neki senki, a suszter se, a fűszerese se. Hát ez a hamis álláspont a szent, a mit nem szabad bántani?

Ezredes urnak a magatartása a Katonákkal szemben folytatása az örök katonai tradíciónak, amely szerint törvény az, hogy a katonának a maga enjét mutassa nekünk külső embereknek, hanem egy kölcsönvett, hajlandóságainak ellentmondó egyéniséget. A természetes az, hogy a szegény ember olcsó ruhát hordjon, a katonának drágát visel. A természetes az, hogy a kit folytatnak a gondok, eltöprengjen a sorsán, a katonának vidorán, délczegen kell reprezentálni a szegénységét. Olyan régi és olyan általános ez a módszer, hogy a publikum nem is ismeri a szegény katonát, aki a leeresztett függönyök mögött otthon számolgatja a garasát.

Ezredes ur ismeri, én is ismerem. És mé-

gis kicsoda más a két álláspont, amellyel én darabot írtam s ezredes ur rendeletet koncipiált.

A természetes az lett volna, ha ezredes ur — tekintet nélkül arra, hogy ez a darab, mint darab jó-e vagy rossz — bizalmasan felre hívja Komjáthyt az első előadás után s azt mondja neki:

— Csak adassa direktor ezt a darabot minél többször. Azokra az estékre ingyen adom oda a bandát.

Ez persze az én nagyon szubjektív véleményem, a melynek elmondása után vagyok ezredes urnak

alásztos szolgálja:
Thury Zoltán.

Színház.

Szombat este.

A baba. A baba remekül bevált. Szombat este a legutolsó karzati jegy is elfogyott. A baba előadása iránti érdeklődést természetesen tápláljuk, mert aki egy élvezetes estét akar eltölteni a színházban annak abból bőven kijut.

Kapossy Józsa ismét nagyon kedvesen játszott. Toilettei nemcsak gyönyörűek, hanem izlésesek is voltak. F. Kállay Lujza bájos Lancelot volt. Még Fenyérit és Sziklait említjük meg, akik jóleső humorral játszottak, és ismétlődő derűtséget keltettek a nézőtérben. (f. m.)

Vasárnap délután

A Tékonyló t adták telt ház előtt. Az előadás egészen sikerült. Kár, hogy ezt s a hozzá hasonló darabokat esti előadásra is be nem osztja az igazgató.

Este

a b a b a került színpadra negyedszer, bérletszűnetben. Publikum nem volt annyi, mint a mennyit az igazgató — a tegnap előtt költ darabváltoztatás megindokolásából következtetve — várt, és a mennyit az igazán bravuros előadás meg is érdemelt volna. A közepes páholyok üresek voltak, a földszint is csak félig telt meg. A megjelent közönség azonban nagyon jól mulatott a pikantiátó nem egészen ment előadásban. A szereplők ma is teljes hévvel és nagy figyelemmel alakították szerepeiket, különösen a két főalak: Kalposy Józsa és Kállay Lujza, amaz a czimzseppben, ez Lancelot szerepében. — Mindketten ugy alakították szerepüket, mintha az ő számukra írták volna a darabot. De mindenképpen fölött kell emelnünk Kalposy Józsat ez az eleven, temperamentumos, igazi ambícióval és tökéletes rutinral játszó babát. A darab minden nagyobb igény nélküli mindazonáltal fölbemésző kedves énekészámaif utólag hellek kedvességgel s természetességgel énekelte, játékába a legfelelősebb kritikust sem tárlhatott kifogást. Örömmel konstatalhatjuk, hogy az a régi szokását, amikor a közönségnek játszott s tetszést forsirozni látszott, most már teljesen elhagyta. — Igazán nagyon sajnálók, ha megválna szinpadunktól, mert megvayunk róla győződve, hogy helyét senki betölteni egyhamar nem fogja. Egészen bizonyos, hogy Kapossy ugyanis előbb-utóbb a fővárosi színházak valamelyikéhez kerül, akkor aztán örökre elveszítjük. Jól tenné azért a direktor ha igyekeznék legalább addig, míg lehet, társulatának megtartani.

Ki kell még emelni Szentest, aki szintén kifogástalanul játszott. — Sziklai, mint mindig, most is állandó derűtséghen tartotta mókáival a karzatot Locsareknél együtt; jól tennék azonban, ha többnyire sikamlós improvizálásokkal felhagynának, ami sehogy sem egyeztethető össze sem a debreczeni szinpaddal, sem a magasabb igényű közönség izlésével.

— a. — n.

H I R E K.

*** A nőgyelet közvacsorája.** A debreczeni jótekegy nőgyelet szombat este az Arany Bika szálló disztermében közvacsorával egybekötött táncmulatságot tartott. Debreczen város legintelligensebb közönsége gyűlt egybe a fényesen kivilágított és virágokkal feldíszített teremben, hogy a jótekegy nemes cselekedetét gyakorolva egyuttal gyönyörködjenek azon szép csoportozaton, mely a debreczeni szép leányokból és asszonyokból állott. Kedves látvány volt az, és felejthetetlen annak, aki azt látta.

Amint beleptem, a teremben egyszerre körülfogott két-három bájos szép leány és kedvesen, pajzán mosolylyal szóltak.

— Thea tetszik, avagy szolgálhatunk egy sülttel is?

Aztán a szélvész gyorsaságával elfűntek, hogy pár perc múlva kedves, parányi kacójuk közt tartva a párolgó italt — egy bájos mosolylyal elénk belyezték.

A bájos arcokon a fiatalság üdeségén kívül a boldogság is visszatükröződött. Igen boldogok voltak, mert tudták, hogy ezen cselekedetekkel a szegény éhező gyermekeknek táplálékot és meleg ruhát szereznek.

A mint a fényes mulatságról eljöttem, utam egy szegényes ház ablakai előtt vezetett el, amint benéztem, láttam, hogy a kemény padozaton a hidegtől elkékülve két sápadt, beesett arcú gyermek térdel és reszkető kis kezűket az ég felé tartva imádkoznak. Imádkoznak, áldást kérve a Mindenhatótól azokra a nemes szívű és jólelkű hölgyek fejére, kik most értük oly buzgón fáradoznak.

Fáradhatlan tevékenységűek a szegények nevében halás köszönetet mondandó Szathmáry Teréznek és a mellé segédteül beosztott hölgyeknek. A hölgyek igazi gazdaszonyi costümben szólaltak fel a párolgó teát és a friss sütleket.

A közvacsora után pedig kezdetül vette a tánc, amelynek csak a hajnal derengő fanye vetett véget.

A zenét a Magyarai testvérek kitünő zene-kara szolgáltatta.

A kitünően és főleg anyagilag fényesen sikerült estélyen résztvettek:

Asszonyok: Gróf Degenfeld Ottóné, Veressné Szathmáry Teréz, Géressy Kálmánné, Sesztina Jenőné; ifj. Csanak Józsefné, Bészler Károlyné, Konez Ákosné, Benedek Jánosné, Szabó Antalné, Udvarhelyi Gezáné, Szabó Zsigmondné, özv. Szőke Istvánné, Hanke Lajosné, Kemény Mórné, Irinyi Istvánné, Szinay Gyuláné, Kaszanyitzky Andorné, Dezsőfy Vinczéné, Vidovich ezredesné, Sámy Bláné, Szikszay Gyuláné, Szöllőssy Istvánné, László Józsefné, özv. Komlóssy Imréné, S z ü c s Kálmánné, Farkas őrnagné, Kolbenhauer Kálmánné, S z a b ó Kálmánné, Nanassy Lajosné, Bruner Edéné, Veszprémi Zoltánné, Hutiray Béláné, Füleky Pálné, Tikos Istvánné, Szathmáry Mihályné, Balkányi Miklósné, Komlóssy Dezsőné, Szűcs Kálmánné, Varga Károlyné, Tüdös Jánosné, Nagy Lászlóné, Honis Károlyné, Bartha Béláné, Béréssy Samuélne, Meskó Antalné stb.

Leányok: F. Nagy Katinka, Weisz Ilon, Benedek Etelka, Hutiray Palika, Rickl Piroška, Hanke Anna, Szabó Margit, Meszaros Irénke, S a s k a Gizella, M ó z e r Olga, J a b l o n c z a y Gizi, Zádor Vilma, Ujfalussy Mariska, Fráter Irma, Baróthy Gabi, Péchy Paula, Viski Katicza, Bende Jolán, Meszaros Mártha, Nanassy Viola, Nemeth Ilona, Rajcs Ilona, Kubay Margit, Miklóssy nővérek, Bosznay nővérek, Erber Margit, Popovics Helén, Fráter Erzsike, Kőlcsey Ilona, Kőlcsey Ella, Kőlcsey Anna, Butykay Ida, Vidovich Georgine, Bay Leona, Szathmáry nővérek, Zivuska nővérek, Varga Stefánia, Kemény Klára, Szabó Ilona és Gizella, Szőke Margit, Fehér Olga, Fábian Mariska, Szinay Böske, Szikszay Margit, Honis Anna stb.

*** Márk Endre bankettje.** Azt mondhatjuk, hogy az egész Debreczen találkozott tegnap este a «Bika» szálloda fényesen kivilágított disztermében azon gazdag lakomán, mellyel

a debreczeni társadalom egyik derék vezére Márk Endre egyházkerületi és kollegiumi ügyész, a debreczeni ügyvédi kamara nemrég megválasztott elnöke vendégelte a közélet jeleseit és az ő kartársait. A fehérasztalokat kétszáznál többen ülték körül, kik bizonyára mindanyian egy kellemesen eltöltött barátságos együtt mulatás kellemes emlékivel gazdagabbak. A jelenvottak névsorát lapunk holnapi száma hozza.

*** Az izraelita nőgyelet mulatsága.** Nagyszabású s a maga nemében eredeti és páratlan mulatság rendezését vette tervebe a debreczeni izr. nőgyelet választmánya. Arról van ugyanis szó, hogy a nőgyelet február hó 25-én a Bikaszálló disztermében egy a régi évtizedek előtti a debreczeni vásárok mintájára vásárt rendez, a mely természetesen táncmulatsággal lesz egybekötve. Bizton hiszszük annak sikerét, a Bika-szálló disztermé igazi vásári képet fog nyújtani. A terem minden részén sátorokat állítanak fel s debreczeni szép fiatal jelmezbe öltözött leányok kínálják majd áruiukat: mindazt a mi a vásárokon található, hozzászámítva a debreczeni speciálisokat is.

*** Kitüntetett tanító.** A földművelésügyi miniszterium 50 frt jutalmat küldött L á z á r Gyula nádudvari ev. ref. tanítónak. A jutalmat azzal érdemelte ki Lázár, hogy a munkás néppel helyes irányban foglalkozott és egész tehetségével odatörekedett, hogy a szociális-mus téves tanáról felvilágosítsa őket. A jutalmat a nádudvari főszolgabíró únnepélyesen adja át a megjutalmazottnak.

*** Ref. tanítónő képezde Debreczenben.** A tanítónő képezdének Debreczenben való létesítését illetőleg közeledik a megvalósulás. Az érdekes ügyben megalakult vegyes bizottság elnökéül Begenfeld József költő, egyházi főgondnok emelkedett. Az évi január 12-én gyűlést tartott. A tanítónő képezdének a felsőbb leányiskolával kapcsolatban való létesítését egyik legfontosabb és halaszthatatlan ügynek tekintik s annak megalakulását sürögösen tolmácsolja.

*** Lemondott igazgató.** A debreczeni kollegium akadémiai igazgatója Dr. Kovács Sándor jogtanár súlyos betegsége miatt lemondott igazgatói tisztéről. Ez idő szerint Csiky Lajos hittanár helyettesíti, már betegsége kezdete óta.

*** Fosztogató korcsmáros.** F i s c h e r Mór egy már többször büntetett s a bíróság előtt már jól ismert korcsmáros hatvan utcai korcsmájába tegnap betört egy Pap József nevű napszámos, akinek negyvenöt forintnyi megtakarított pénze volt. Papp már előzőleg is ivott s itt is bort ivott. Később a korcsmáros muzsikálni kezdett. Neje és felnőt leánya körülvették a már ittas napszámost és mindenféle huzelkedésekkel és ravaszással ráverték, hogy több és több bort rendeljen. Mikor hajnal felé mámorosan a korcsmából kiment, daczára, hogy a föld nagyon is forgott körülötte és a nagy borházat támogatta, mégis észrevette, hogy egész vagyonából 6 forint maradt. Zavaros lejjel ment el a rendőrségre, ahol csak nehezen t diák megérteni panaszaát. Rögtön előkerítették a korcsmáros családjával egyetemben. A korcsmáros mindent tagad, de cselédje rávallott. A rendőrség a diszes famitát, míg ez ügy teljesen nem tisztázódik becsukva tartja.

*** Életunt asztalos segéd.** Vigh György 33 éves asztalos segéd, aki Schwarc Vilmos butorgyárában volt alkalmazva, nagyon szerette a vig életet s e miatt sok adósságot csinált. Az adósság aztán oly nehéz helyzetbe jutatta, hogy kivezető utat nem talált mást, hanem felkötötte magát, hogy egyszermindenkorra leszámoljon hitelszólíval. Még ma reggel 7 órakor Róth Ignác tanonccal krumplit süttetett, de míg a tanoncz künn járt, a már előre elkészített spárgára a műhelyben felakasztotta magát. Tettét csakhamar észrevette a visszatérő inas és még élt is, mikor levágták, de mire orvos érkezett, meghalt. A közp. rendőrség azonnal intézkedett a hullának köz-kórházba való szállításáról.

*** Lótartó gazdák figyelmébe.** A lovak és szekerek bejelentésére kiűzött 17 tágú záros határidő e f. hó 21-ik napjával lejár. Ezen időn túl a jelentkezők el nem fogadhatnak. Figyelmeztetnek tehát mind azok akik lovaika: és szekereiket még eddig be nem jelentették, hogy azokat bejelentés elne mulasszák, mivel a mulasztók pénzbürtéssel fognak büntetni és utolagos bejelentésre kötelezettek. Ez alkalommal megemlítjük, hogy a mai napig 1000-en felül van a jelentkezők száma.

*** Köszönetnyilvánítás.** A karácsonyi ünnepek alkalmával a kath. leányiskolában a kegyes-zivü adakozók közremunkálása folytán 71 szegény gyermek részesült felruházásban, kik között 50 pár cipő ugyanannyi harisnyával, 47 db meleg ruha, 27 db téli kabát és egy nagy kendő osztatott ki. Az 50 pár cipő és harisnya a felmutatott számlák szerint 98 frt 54 kr, a 47 db ruha 62 frt 40 kr s a 27 db kabát 100 frt értékű volt, összesen 260 frt és 94 krba került a felruházás. A gyermekek gyűjtöttek: 207 frt és 94 kr, a hiányt mint az előző években is. Ö Meltosága a nagylelkű gyermekbarát fedezte. Fogadjak a kegyes jötevők, kik a nemes czélt megvalósítani segítették egyenkint és összesen a leghalásabb köszönetet. Isten bő-éges áldása szálljon mindnyajukra. Debreczen, 1899 január hó A róm. kath. elemi leányiskola tanestüete.

*** Gyászhir.** Vettük a következő gyászjelentéseket: Mély fájdalommal jelentjük nagy bátyánk és unokatestvérünk Fürst Jánosnak 83 éves korában hirtelen történt elhunytát. A meghaldogult hült tetemei 1899. január hó 16-án délelőtt 10 órakor fognak Szent-Anna-utca 24. sz. a lakásáról az izr. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat és jóismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1899 január hó. A gyászoló család: Fürst Jánosné, Blau Eszti és többi rokonok nevében. Béke poraira!

Özv. Hammersberg Dezsőné Molnár Mária úgy saját, mint gyermekei Béla, Viktor, János valamint sógorai Hammersberg Jenő, László, Aladár, Árpád, Géza, valamint az összes rokonság nevében fájdalommal jelenti feledhetetlen férjének, apának, testvérnek és rokonnak Hammersberg-Gantzstuch Dezső a II. Vilmos német cs. és porosz király nevet viselő cs. és kir. 7. h. ezred kapitányának folyó hó 14-én este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 47-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 16-án, délután 2 órakor fognak az ág. evang. egyház szertartása szerint a Kossuth-utca 29. számú háznál tartandó gyászima után a debreczeni magy. kir. államvasúthoz és onnan Kecskemétre szállíttatni és ott folyó hó 17-én d. e. 11 órakor a reform. temetőben örök nyugalomra tetetni. Debreczen, 1898. január 15. Béke poraira!

*** Kiadatlan Csokonai-kéziratok.** A debreczeni ev. ref. kollegium nagy könyvtára a sok értékes Csokonai ereklyén kívül számos oly kéziratot is őriz, melyek a mai napig kiadatlanok, sőt a Csokonai irodalom legbeavatottabb kutatói előtt ismeretlenek. A Csokonaitól származó, kétségtelenül eredeti iratok közt vannak irodalomtörténeti s életrajzi szempontból egyaránt nevezetes darabok. Különösen érdekes a Dorotya váza, mondhatni egész tervezete, mely a költőnek művészi tudatosságát bebizonyítja; továbbá az a megható bucsulevél, mellyel megvált a kollegiumtól, anyjától s öccsétől. E Csokonai-ereklyék L u g o s s y Józsefnek a híres nyelvtudósnak, hagyatékából kerültek Géresi Kálmán közbenjárásával a könyvtárba ezeltűt tíz évvel ezeltűt, de a figyelmet csak most terelte rájuk, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a Csokonai kör-elnök kinek szerencsés keze annyira értékes kincsét kutatótt fel a magyar irodalom és jogtörténet számára.

*** A dühöngő törpe.** Emlegettük, hogy a rendőrség elfegta Mikus János 18 éves hetórót a rendőri albumnak legkissebb termetű tova-

ját. Most, hogy a börtönben ül, megint rombolni kezd, evőcsákáját a falhoz, ablakhoz vágva, azt akarja elhívetni, hogy elmebeteg. A rendőrségnél azonban nem hisznek neki, s ma délben atszállították az ügyességhez.

* **Lezuhant szikla.** Nagy szerencsétlenség történt ma Temesvárott. A temesvári vár falainak lebontása közben, az úgynevezett Erdély kaszárnya mögött egy 30—40 méter magas nehézsúlyú szikla lezuhant és Zsiros János munkást maga alá temette. Két másik munkás súlyosan megsérült. A lebontást azonnal beszüntették s a vizsgálatot megindították.

* **A legújabb mártír.** Egy kis dicsőségre vágyott és azt hamarabb akarta elérni, mint a diplomát. A jogakadémia szűk falai közül a nyilvános szereplésre vágyott és eljutott — a martíromságig. És beiktatják az ő nevét is a tulzó románok halhatatlanjainak díszkönyvébe... Bolcas Lucianról, a nagyváradi jogakadémianak az utóbbi időben sokat szerepelt hallgatójáról van szó, akit most igazgatási miatt az ország összes főiskolaiból kizártak. A kizárást vonatkozólag a hivatalos lap tegnapi száma a következőket közli:

A vallás és közoktatásiügyi min. kir. miniszter Bolcas Lucian nagyváradi kir. jogakadémia IV. éves hallgatóját, az ellene román nemzetiségi izgatás miatt indított fegyelmi vizsgálat alapján s tekintettel a vizsgálat befejezte utáni magatartására is, az összes magyar főiskolákból egyszerűs mindenkorra kizárta, azzal a hozzáadással hogy a nevezett joghallgató által nem magyarországi felső iskolán esetleg szerzendő vég bizonyítvány vagy oklevél Magyarországon törvénytelennek fog tekintetni, illetőleg nem fog honosíthatni.

* **Életveszélyes kacsavadászat.** Molnár legények vidám szórakozása csaknem emberhalál okozója lett a minap a Maroson. Meurath N. varadi vizimármól tulajdonos több munkásával vizimármól a csekélyebb helyről mélyebbre akarta vontatni. Két munkás s a molnár fia csónakba szálltak, hogy a malomot irányítsák. Munka közben észrevették egy vadkacsát, a mint a vízbe bukkott. Latszott rajta, hogy még van sebesülve s hogy nem bírja sokáig.

— Rajta, fogjuk meg!

Abba hagyták a malom vontatást s a vadkacsa után evéztek, azt már a víz sodorta tovább, tovább. Már a közelebe értek s az egyik kinyújtotta karját, hogy megfogja; de e közben egyensúlyát veszítette s a vízbe bukkott. A többiek a vadászat hevében ezt nem vették észre, evéztek tovább a kacsát után. A szerencsétlenül járt pedig kétségbeesetten kapkodott, küzdött a jeles, dermesztő vízben, amíg a lába a homok torlaszra ért. Derékig kiemelkedett a vízből, de a homok sülyedni kezdett rajta, a szegény ember újra kezdte az élet halál küzdelmet a vízben, de szerencsére akkor vége volt a vadászatnak a kacsát megfogták s a csónakban ülők megállták vízbeesett társukat s szerencsére épp a legválságosabb pillanatban kiemelték a fagyos hullámok közül. A jéghideg fürdő hatását persze most is érzi.

* **Megszökött rab.** Braun Sándornak, az aradi vár megszabadult foglyának példáján szabadulni próbált a napokban az aradi megyeházabörtön egy rabja. Délután öt óra felé, a mikor egy reá bízott munkát végezett, az utána jövő börtönőr elől hirtelen kerekelt oldott, s a Tabajdy Károly-utczán keresztül a Máros-parté szökött. Fialtal, oláh rab volt, s valami kisebbrendű büntetést volt pár hónapra ítélve. A szökést azonnal észrevették, s nem sokára nagy sereg rohant a szökvény után. A Marosparton egy börtönőr utólért, lefogta és visszavitte a fognahza, a hol most ezért a kis experimentálásért megnövekedik a rab hónapjainak száma.

* **Száz gyermek pusztulása.** Száz gyermek: enny halt meg hat hét alatt, a borossebesi járás egyik közegében. Kiszindian mely mindössze alig száz lakosú helyek. Megdöbbentő jelenség ez s nem csoda, ha feljajdul a község lakossága is. Levelet kapunk

Kiszinniaról, melyben felpanaszolják ezt a dolgot. Azt írják, hogy a gyermekek járvány-szerűen pu-zító torokfájásban halnak el s hathét óta nem mult nap temetés nélkül, ellenben sok volt olyan, melyen három négy gyermeket vittek a temetőbe. Annál súlyosabb pedig a baj, mivel nemcsak kis gyermekek, hanem tizenhat, sőt tizennyolcz évesek is halnak.

* **Madárfejű ember.** Csodálatos ember látható kolozsváron most. Az embernek feje valóságban a madárfejé-hasonló, melyre eddig nem volt példa. Érdemes a megtekintésre.

x **Uj találmány** Legjobb a Fáy féle röglőn finomító és szépítő arczkréme. Nem zsiros. Ártalmatlan! Higányt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Rótschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a Készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Reform

(A főiskolai ifjúságban.)

IV.

3. Kihalt-e az ifjúságban minden nevezetes életosztón?

Az eddigiekben láttuk, hogy egy az összes egyleteket magába ölelő Akadémiai kör megteremtése mennyire üdvös, mennyire kívánatos és léte-tése se utköznök elháríthatlan akadályokba, ha az egész ifjúság annak léte-tésére összefog.

Hogy a felettes hatóságok örömmel mennek hozzá a feladat megkezdéséhez, hisz csak nemreg is láttuk, mily készséggel szólalt fel Csiky Lajos nagyérdemű dékán ur, hogy a Főiskolai Zenei Kör adja be alapszabálytervezetét s mindkét kar hozzájárul.

Lelkismeretes tanárkarunk — igen helyesen — varja mindig az alólról jövő mozgalmat és amennyiben az üdvösnök mutatkozik, szentesíti megerősítésével.

Pedig kétségtelen, hogy az Akadémiai kör csak előnyöket nyújt tagjainak.

Először is a kétségbeesés, hisz minden akadályozni kell, hisz minden akadályozni kell, hisz minden akadályozni kell.

Az arczképes igazolvány előnyei felette érthetőek és világosok. Csodálatos, hogy az ez éven u. nevezett uralkodó párt, a magát Reformpartnak elkeresztelt érdektársaság óriási befolyása mellett eddig is keresztül nem vitte.

Persze ez fejtevést okozna s Pató Pal erre azt mondja: Majd ráérünk erre még!

Az ifjúságot nagyra-becsülöm és tisztetem. — A helybeli ifjúság hozzá különösen komoly, feltalálja magát a különböző viszonyok között is és igazi Magyar Miskás egyenességgel vág keresztül az akadályokon.

És azért valósággal megdöbbentett, mikor a Debreczeni Főiskolai Lapok 4. számában Dósa István érdemes tollából a következő sorokat olvasom:

... miért hánnyá telt a diákelet? Miért aludt ki az ifjúság tulajdonképpen többségében a hazafias eszmékért való magasztos lelkesedés? Mert ezen erős vádat talán az egész ifjúságra általánosítani még sem lehet. Megdöbbenés lenne ugyanis, ha az egész ifjúság szívéből kivesszék volna a lelkesedés és a szép, a nemes eszmék megvalósítása iránt. Talán sokak előtt e rős állításnak tűnik ez felsméltatlan vádnak tekintik, legyen ezért szabad nekem ezeket a lótnyékkeket elgagolnom. Tekintsünk csak végig az ifjúság életén! Ne menjünk messzire, csak másfél évre, elég ez is, hogy — fájdalom — elég példát nyújtson.

Legyen ugyanis nálunk 'akármilyen' ifjúsági ünnepély, kérdem, hogy vajon milyen pártfogásban részesül? A feleletet megadják a vezetés ifjúsági mozgalmakat irányító körök. De különben megmondhatjuk mi is. Egyáltalában az ifjúsági ünnepélyeket

és a mozgalmakat az jellemzi, hogy maga az ifjúság hiányzik onnan. Ideiktattuk e szavakat, kirívó ellentétül az előbb állítottak.

Mert mi azt mondjuk, hogy az ifjúság ma is csak egy fogékony, mint volt régen és én, ki most élek közte, merem állítani, a jövő nemzedék, mely utánam jön, csak úgy életképes lesz.

De mi ennek az oka, hogy a cikkirő nem úgy vélekedett?

(Folyt. köv.)

Mocsáry Miklós.

A „Baba“ és egy baba.

Alig hozott még baba olyan örömet, mint színházunk legújabb premierje.

Tekintettel arra a kedves viszonyra, a melyben a közönség és színészeink állanak, a »Baba« sikerét bátran nevezhetjük családi öröme-nek.

Már négy telt ház tapsolt ennek az ötletes kedves operettnek, melyben óriási sikert ért a legaranyosabb baba: Kaposi Józsa.

A nagy siker alkalmából egy nagyon édes epizódról pletykálnak most a színházi befentések.

Tudnivaló, hogy Kaposi Józsa az első estén tiszteletből két igen szép ajándékot kapott.

Virág volt mind a kettő, szép élővirág, legpótlakusab elismerése egy poézissal telt alakításnak.

Az egyik ajándék virágállvány volt, — a melyiken egy gyönyörű kis baba himbálódzott.

Babát a »babának« — mondaná a nagy mondasok trávestálója.

Az ajándéknak nagyon megörült a kis szubrettünk.

Alig pár hete, hogy már kapott egy ajándék-babát és ime már parja is akadt. Oh mert a baba is csak párosával szép.

Latod édes Józsikám milyen szerencsés vagy: párja akadt a másik babának is.

Kállay Lujza a legbájosabb noviczius mondta ezt a felvonás végén a Kaposi öltözőjében.

Ezután jöttek a gratulálók. A szép babát megbamulták mindannyian s szerencsét kívántak az otthon levő babának, melynek igen szép parja akadt.

Azután csengettek. A többi felvonásban még több tapsot kapott a kis szubrette, kinek szép játékát talán a baba is inspirálta.

Mert hát a baba itagadhatlanul inspirálni szokott, még ha viaszkból van is.

Az előadás után örömmel sietett haza Kaposi Józsa.

Othon első dolga volt a másik babát előkeríteni.

Haszatlan kereste, nem volt sehol. Egy borzasztó gondolat ötlött egybe: megnezi az új babát s csakugyan jól sejtett.

Ugyanez a baba volt, melyet ő egy pár hete kapott.

A felfedezés lesújtó hatással volt szegény kis szubrettre.

Igy megrövidíteni, így félre vezetni őt! Kereste a tettest, sorba fordult a gyantá minden jó ismerőse felé.

Egyik sem tehetette. Mindegyik tiltakozott a granusítás ellen. Csak egy nevetett. Szende arczca! mint ahogy egy szendéhez illik.

Sejtik ugy-e, hogy ki?

Fáy Flóra kiteri a felelősségre vonás elől. Egyszerűen beismerte, hogy ő a bűnös s ez volt életében első intrikus szerepe.

Bűnbánólag kért bocsánatot az ő Józsikájától.

Kért, de nem nyert. Az aranyos szubrett nem akart aranyos lenni s azt mondják, kárterítési pert indít egy baba erejéig.

Akárhogy is dől el a per, annyi bizonyos, hogy a babának még mindig »nincsen párja«.

A bájos vétkes pedig — hogy a mese teljes legyen — örökre letett az intrikus szerepekről.

... A «Baba» így lesz egy baba-per megteremtője s így jött létre a világ legfurcsább jogi esete, hogy valakit megfosztanak olyan tárgy birtokától, a mely nem is volt az övé!

Bandi.

CSARNOK.

EMLÉKÜL.

Estiké-nek.

Szeretsz? szeretsz? Óh senkinek se mond,
Titkát szivecskéd féltve zárja be;
Világ zajában kárhozatba vész
A szíved forró, édes érzete,
Hol a becsület vásárookra jár
Magát kínálni s kinek nincs, veszen...
Oh zárd be szíved, zárd be míg lehet:
Romlott világnak, nem kell szerelem!

Szeretsz? szeretsz? Óh, még annak se mond
A kiért lelked sóhajja szakad;
Szemed tüze és lelked óhaja,
Arulja el ezt, és nem a szavak.
Romlatlan szív megért ezekből mindent,
S ki így meg nem ért, óh hidd el nekem,
Az előtt el kell zárni szívedet
Mert az nem tudja, mi a szerelem.

Sándor.

Virág hulláskor...

Virághulláskor volt, betegem feküdtem,
Jó anyám könnyezve virrasztott mellettem,
Zokogva borult rám — úgy hullatá könnyét,
Eltemetve hitte legdrágabb reményét!

Ugy-ugy eikédeztél, mondjam meg igazán,
Mért vagyok oly beteg? arcom mért halovány?
Lelkem mért óhajta a sörvasztó halált?
— S halk sutlogó hangon imája egre szállt.

Mikor aztán szünni láttam nagy fájdalmát,
Föltartam előtte keblem kínzó titkát.
— Hog' mióta bolygom, járom a világot,
Hő szívem nem talált, sehol boldogságot.

Mitől enyhülne nékem gyöttrő fájdalmaim
S nem szólának busan, oly fájón dalaim,
A mitől megszűnnék lelkem kínzó vágya,
— Számomra nem nyílik szerelem virága.

— Mit az örök bíró — szólj anyám — elvégez
— Nincs is más igazság, csak egyedül még ez —
Anyád mondja néked — nem soka meglátod —
Beteljesedik az s meg lesz boldogságod!

Boldog anyám? soha... csak a sirba vágyom
Tán — ott föltalalom, üdvöm, boldogságom,
Itt ezen a földön, ugy sincs mit remélnem,
— Másért dobog szíve... akit úgy szerettem.

Vajó Sándor.

KÖZGAZDASÁG.

Szólószeti tanfolyam.

A debreczeni gazdasági egyesület felhívja a szőlőművelés és borászat iránt érdeklődő gazdaközönséget és a szőlőmunkálatokkal foglalkozni szokott földmives osztályt, hogy a Heinrich József debreczeni kerületi szőlószeti m. kir. felügyelő ur által f. evi január hó 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28. és 29.-én mindenkor délután 5 órakor a gazdasági tanintézet tantermében tartandó belépti díj nélküli szőlószeti és borászati előadásokra mennél számszerűbben megjelenni sziveskedjenek.

Az előadandó tárgyak sorozata:

1. Homoki új szőlők telepítése.
2. A régi homoki szőlők felújítása, vagy átalakítása.
3. A szőlők évi állandó munkálatai.
4. A phylloxera elleni általános védekezési módok ismertetése.
5. A különféle szőlőbetegségek ismertetése és az azok elleni védekezés módjai.
6. Szüretelés.

7. A borok kezeléséről.
8. A szőlőfás oltványok készítésének gyakorlati bemutatása.

Ingyen szederfa csemete.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium országos helymennyésztési felügyelősege bárkinék ingyen ad 2-3 éves magányi szederfa csemetét. Városok, községek, néptanítók szállítást sem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasút esetleg helyi állomás pontosan bejelendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákkal neveljük, úgy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemetek 80 centiméter távolságra álljanak. Sövény alakításnál egy folyó méterre 3 darab (egy folyó öltre 6 darab) csemetét számítunk.

Kik csemetét akérnak, ezt sürgősen jelentsek be.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium országos helymennyésztési felügyelősege Szegszárd, Tolna megye.

A megrendelés eszközölhető a debreczeni gazdasági egyesület ügyvivő titkársága által (városház.)

IRODALOM.

A «Vasárnapi Ujság» január 15-iki száma 16 képpel s a következő tartalommal jelent meg: «Szász Domokos» (arcképpel és képekkel a kolozsvári ev. ref. theologiai fakultásról, fényképek és Dőre Tivadar rajzai után). — «Szász Domokos ravatalánál». Költemény. Irta Szabolcska Mihály. — «Templomban». Költemény. Irta Szandor Sándor.

Regénytár: «Szép Angyalka». Elbeszélés. Irta Jókai Mór. (Görö Lajos eredeti rajzaival). — «A vadlilium». Regény. Irta Theuret André Gerőné Cserhalmi Irén. — «A magyar törvényhozás zajos napjaiból». — «A hártfai Lieb-család». Benczur Katától. — «Magyar furai nász Berlinben». — «A saári templom freskói» (képekkel Tury Gyula festményei után és Tury arcképpel). — «A kalapviselő történetéből». — «Az öreg gulyás». Irta Eötvös Károly (képpel Schlésinger Magdának a Kéz- és művészeti Társulat teli kiállításán levő festménye után). — «Szász Domokos halála és temetése». — «A Petőfi-társaság nagygyűlése». — «Airole pusztulása» (képpel). — «Tüzmentes ház New-Yorkban». — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendszeres heti rovatok.

A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 frt, a «Politikai Ujdonságok»-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. Ker. Egyetem-utca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a «Képes

Néplap» legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, félévre 1 frt 20 kr.

Szerkesztői üzenet.

«Sírúshoz»: Lapunk szerkesztője önnel beszélni óhajtana, legyen szives bennünket a szerkesztőségben látogatásával megtisztelni.

Nyilt-ter.*)

Nyilatkozat.

Alulírott Hanitz Miklós ezennel öszinte sajnálatomat fejezem ki a Kemény Géza ur ellen 1898. október hó 15-én általam elkövetett sértések fölött és ezekért tőle bec-ülesem és tiszteletem kifejezése mellett nyilvánosan bocsánatot kérek.

Debreczen, 1898. Deczember hó 19-én.

Hanitz Miklós.

*) E rovat alatt közlötték nem vállal felelőssége a Szerk.

Szőlő lugashoz való ágas eladó.

H. Bőszörményben Bársony András-nál.

Minőség és ár a következők:

- 5 sukk faragásu és 1 1/2 sukk töve
- 3-3-as czol vastag darabja 30 kr.
- 3-4-es " " " 40 "
- 4-4-es " " " 50 "
- 4-5-ös " " " 60 "
- 5-5-ös " " " 70 "
- 5-6-os " " " 80 "

Beszállítva Debreczenbe a vásártéri állomáshoz.

A venni szándékozók jelentkezhetnek Molnár Gábor urnál Debreczenben lakása: VI. ker. Berek-utca 10. szám.

A debreczeni Kereskedelmi Csarnok

ügyében f. évi január 22-én délután 3 órakor [a kereskedelmi akadémia dísztermében] tartandó

közgyűlésre

az aláírt tagok tisztelettel meghívatoak. Debreczen 1899. Január hóban.

Mayer Emil

a vegrh. bizottság elnöke.

TÁRGYSOROZAT:

- a.) Jelentés a végrehajtói bizottság működéséről.
- b.) Az alapszabályok bemutatása és elfogadása.
- c.) Elnök, két alelnök és választmány választása.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA
DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítására.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.